

Zadaci za pripremu drugog kolokvijuma iz Geometrije

2. januar 2009.

1 Bezijerove krive

1.1 a) Date su tačke $A_0(1, 7)$, $A_1(-3, 3)$, $A_2(3, -3)$. Odrediti Bezijerovu krivu $\alpha(t), t \in [0, 1]$ stepena 2 čije su to kontrolne tačke.

b) Da li je tangenta te krive u tački $\alpha(\frac{1}{2})$ paralelna pravoj A_0A_2 ?

1.2 Date su tačke $A_0(0, 1)$, $A_1(1, 2)$, $A_2(2, 1)$, $A_3(1, 0)$. Odrediti Bezijerovu krivu stepena 3 čije su to kontrolne tačke.

2 Krive drugog reda

2.1 (*) Dokazati da je tangenta p u tački $M_0(x_0, y_0)$ elipse $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$, data jednačinom

$$p : \frac{xx_0}{a^2} + \frac{yy_0}{b^2} = 1.$$

2.2 Rotacijom svesti krive drugog reda na kanonski oblik i odrediti o kojoj krivoj je reč:

- a) $2x^2 + 3xy - 2y^2 - 7 = 0$,
- b) $x^2 + y^2 - xy + 1 = 0$;

2.3 Translacijskom svesti krivu drugog reda na kanonski oblik i odrediti o kojoj krivoj je reč:

- a) $x^2 - 3y^2 - 4x - 18y - 23 = 0$,
- b) $x^2 + 5y^2 - 4x - 10y + 8 = 0$.
- c) $3y^2 + 6y - x - 1 = 0$.

3 Prava i ravan u prostoru

3.1 Ravnji $x - y - 2 = 0$ odrediti parametarski jednačinu.

3.2 Odrediti implicitni oblik ravnih α :

$$\begin{aligned} x &= 2 - 3t + s, \\ y &= 3 - t - s \\ z &= 1 \quad \quad \quad + 2s. \end{aligned}$$

3.3 Odrediti jednačinu ravnih koja sadrži tačke $A(1, 2, 3)$, $B(-1, 2, -1)$ i $C(0, 0, 1)$.

3.4 Pravu $p : x = t + 4, y = -2t + 1, z = 3t - 2, t \in \mathbb{R}$ zapisati kao presek dve ravnih.

3.5 Pravu $p : x - y - 1 = 0, z - 2x = 0$ zapisati parametarski.

3.6 Odrediti rastojanje tačke $M(1, 0, 12)$ od prave $p : x - y - 1 = 0, z - 2x = 0$.

3.7 Odrediti rastojanje tačke $M(1, 0, 12)$ od ravni $\alpha : x - y - 4z = 0$.

3.8 Odrediti jednačinu ravni α koja sadrži pravu $p : x = 4t - 2, y = t + 2, z = -2t - 2$, i čije je rastojanje od tačke $M(3, 2, 1)$ jednako $\sqrt{14}$.

3.9 Odrediti medjusobni položaj pravih (i presečnu tačku ako postoji) pravih:

$$a) \ p : \frac{x-2}{1} = \frac{y-2}{0} = \frac{z-2}{-1} \quad q : 2x = y, 3x = z$$

$$b) \ p : \frac{x-2}{1} = \frac{y-2}{0} = \frac{z-2}{-1} \quad q : \frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{0} = \frac{z-3}{-1}$$

$$b) \ p : \frac{x-2}{1} = \frac{y-2}{0} = \frac{z-2}{-1} \quad q : \frac{x+1}{-2} = \frac{y-2}{0} = \frac{z+7}{2}$$

3.10 Odrediti parametrizaciju kruga poluprečnika $r = 3$ sa centrom u tački $C(1, 1, 2)$, ako krug pripada ravni $\alpha : x + y - 3z + 4 = 0$.

3.11 Odrediti zajedničku normalu i rastojanje izmedju mimoilaznih pravih $p : \frac{x-4}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-12}{-1}$ i $q : \frac{x-3}{-7} = \frac{y-1}{2} = \frac{z-1}{3}$.

3.12 Data je ravan $\alpha : x - 2y + 5z - 1 = 0$. Odrediti presek te ravni sa pravama:

$$a) p : \frac{x-2}{3} = \frac{y-4}{7} = \frac{z}{1};$$

$$b) q : \frac{x}{3} = \frac{y-2}{-1} = \frac{z-1}{-1};$$

$$c) r : \frac{x-1}{3} = \frac{y-2}{-1} = \frac{z-3}{-1};$$

$$d) s : x - y = 1, x + y - z + 5 = 0;$$

$$e) t : x - z + 2 = 0, -y + 3z + 2 = 0.$$

3.13 Izračunati ugao ravnih $\alpha : x + 2y - 3z - 1 = 0$ i $\beta : 2x - 3y + 4z + 2 = 0$ (za računanje arccos koristiti digitron).

3.14 Odrediti ravan α koja sadrži tačku $M(1, -1, 1)$, paralelna je pravoj $p : x + z = 0, x + 2y - 2 = 0$, a sa ravnim $\beta : 4x + y - z + 2 = 0$ gradi ugao od $\frac{\pi}{4}$.

3.15 Izračunati (koristeći digitron za arccos) ugao izmedju prave $p : x + 2y - 3z - 1 = 0$, $x - z + 2 = 0$ i ravni $\alpha : x - 4y + 2z + 2 = 0$.

3.16 Odrediti jednačinu normale iz tačke $A(2, 3, -1)$ na ravan $\alpha : 2x + y - 4z + 5 = 0$.

3.17 Odrediti jednačinu ravni koja sadrži tačku $M(-1, 0, 3)$ i normalna je na pravu $q : \frac{x+1}{2} = \frac{y-3}{4} = \frac{z-3}{-1}$.

3.18 Odrediti tačku Q koja je simetrična tački $P(3, -2, -4)$ u odnosu na ravan $\alpha : 6x + 2y - 3z - 75 = 0$ kao i projekciju P' tačke P na ravan α .

3.19 Odrediti tačku Q koja je simetrična tački $P(-1, -2, 1)$ u odnosu na pravu $l : \frac{x}{2} = \frac{y-3}{4} = \frac{z-4}{1}$ kao i projekciju P' tačke P na pravu l . (Uputstvo: Neka je α ravan koja sadrži P , a normalna je na l i $\{S\} = \alpha \cap l$. Tada je S središte duži PQ .)

3.20 Odrediti jedančinu ravni koja sadrži pravu $l : \frac{x-1}{2} = \frac{y+2}{1} = \frac{z-3}{3}$ i normalna je na ravan $\alpha : 2x - 4y + z + 5 = 0$.

3.21 Odrediti λ tako da se prave $p : \frac{x-2}{3} = \frac{y+4}{5} = \frac{z-1}{-2}$ i $q : \frac{x-\lambda}{2} = \frac{y-3}{1} = \frac{z+5}{0}$ sekut. Koje su koordinate presečne tačke?

3.22 Odrediti jednačinu prave koja sadrži tačku $L(2, -1, 7)$ i seče prave $p : \frac{x-1}{2} = \frac{y-4}{-3} = \frac{z-3}{1}$ i $q : \frac{x-7}{-1} = \frac{y-11}{-3} = \frac{z+2}{0}$.

3.23 Ispitati da li prava $p : \frac{x-1}{2} = \frac{y}{-6} = \frac{z+1}{-4}$ seče trougao ABC , ako je $A(2, 4, 6)$, $B(-4, 2, 0)$, $C(6, 4, -2)$. U slučaju da seče odrediti koordinate presečne tačke.

3.24 Odrediti presek trougla ABC i ravni $\alpha : x - y + 2z - 3 = 0$, ako je $A(1, -2, 0)$, $B(-1, 2, 3)$ i $C(2, 1, 3)$.

3.25 Odrediti presek trougla ABC i ravni $\alpha : x - 2y + 2z + 5 = 0$, ako je $A(0, 0, 0)$, $B(2, 2, 2)$ i $C(2, 1, 5)$.

4 Poliedarske površi

4.1 a) Da li sledeća tabela temena i povezanosti zadaje poliedar?

$$p_0 = \langle 0, 1, 4 \rangle, p_1 = \langle 1, 2, 3, 4 \rangle, p_2 = \langle 3, 7, 8, 4 \rangle, p_3 = \langle 3, 6, 5, 4 \rangle.$$

b) Nacrtati!

4.2 Data je poliedarska površ pljosnima $p_0 = \langle 1, 2, 3 \rangle$, $p_1 = \langle 4, 5, 6 \rangle$, $p_2 = \langle 1, 2, 4 \rangle$, $p_3 = \langle 4, 5, 2 \rangle$, $p_4 = \langle 3, 5, 2 \rangle$, $p_5 = \langle 3, 6, 5 \rangle$, $p_6 = \langle 6, 3, 1 \rangle$, $p_7 = \langle 4, 6, 1 \rangle$.

a) Odrediti joj rub i broj komponenata ruba

b) Skicirati površ (Rešenje: triangulisana trostrana prizma)

4.3 Data je poliedarska površ pljosnima $p_0 = \langle 5, 6, 7 \rangle$, $p_1 = \langle 1, 3, 0 \rangle$, $p_2 = \langle 4, 0, 1, 5 \rangle$, $p_3 = \langle 6, 2, 1, 5 \rangle$, $p_4 = \langle 7, 6, 2, 3 \rangle$, $p_5 = \langle 3, 0, 4, 7 \rangle$.

a) Odrediti rub te površi i broj komponenata ruba.

b) Skicirati površ (Rešenje: Kocka, sa cijih su suprotnih strana isečena dva trougla).

4.4 a) Skicirati poliedarski model Mebijusove trake i napisati njene pljosni.

b) Odrediti rub i broj komponenata ruba Mebijusove trake.

b) Dokazati da Mebijusova traka nije orjentabilna.

4.5 Data je poliedarska površ pljosnima $p_0 = \langle 0, 1, 2 \rangle$, $p_1 = \langle 3, 0, 2 \rangle$, $p_2 = \langle 0, 5, 6 \rangle$, $p_3 = \langle 1, 2, 4 \rangle$, $p_4 = \langle 6, 7, 4 \rangle$, $p_5 = \langle 7, 1, 6 \rangle$, $p_6 = \langle 6, 0, 1 \rangle$, $p_7 = \langle 4, 6, 5 \rangle$, $p_8 = \langle 3, 5, 2 \rangle$, $p_9 = \langle 4, 2, 5 \rangle$.

a) Odrediti rub te površi i broj komponenata ruba.

b) Izvršiti uskladjivanje orjentacija pljosni, počev od pljosni $p_0 = \langle 0, 1, 2 \rangle$.

Da li je površ orjentabilna?

4.6 Data je poliedarska površ pljosnima $p_0 = \langle 0, 1, 5, 4 \rangle$, $p_1 = \langle 6, 2, 1, 5 \rangle$, $p_2 = \langle 4, 3, 7, 0 \rangle$, $p_3 = \langle 3, 6, 7 \rangle$, $p_4 = \langle 3, 6, 2 \rangle$. a) Odrediti rub te površi i broj komponenata ruba.

b) Izvršiti uskladjivanje orjentacija pljosni. Da li je površ orjentabilna?

5 Zadaci za vežbu